

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3To/130/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3117011917
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Vranka
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3117011917.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Rastislava Vranku a sudcov JUDr. Romana Hargaša a JUDr. Dušana Krč-Šeberu v trestnej veci proti obžalovanému B. G. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, 2 písm. d/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/, e/ Tr. zák. prejednal na verejnom zasadnutí dňa 10. januára 2018 odvolanie obžalovaného B. G. proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 24. októbra 2017, sp. zn. 3T/102/2017 a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods.1 písm. e/, ods. 3 Tr.por. sa napadnutý rozsudok z r u š u j e vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu.

Na podklade § 322 ods.3 Tr. por. sa obžalovaný B. G. o d s u d z u j e:

Podľa § 188 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, 5 Tr. zák. a § 39 ods. 2 písm. c/ Tr. zák. na nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. sa obžalovaný B. G. na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 24. októbra 2017, sp. zn. 3T/102/2017, bol obžalovaný B. G. uznaný za vinného zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, 2 písm. d/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/, e/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 06.05.2017 v čase približne o 20.15 hod. pod vplyvom alkoholu v spálni rodinného domu na ulici B. č. XXX/X v V. fyzicky napadol svoju matku, poškodenú U. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom V., B. č. XXX/X a to tak, že k nej pristúpil a povedal, aby mu dala peniaze na alkohol, čo poškodená odmietla a chcela zavolať telefonicky pomoc, obvinený jej mobil zobral a hodil o zem, následne jej dal facku a snažil sa jej strhnúť z uší náušnice, poškodená sa bránila tak, že si ľahla na posteľ a zakryla si uši rukami, obvinený ju pritlačil rukami o posteľ a strhol jej náušnice z uší, čím spôsobil poškodenej škrabance na uchu, ktoré si však nevyžiadali lekárske ošetrenie, následkom čoho prestal a náušnice položil na toaletný stolík v izbe v spálni, poškodená vybehla z domu zavolať pomoc, vrátila sa domov, pričom za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zákona už bol v minulosti odsúdený, a to rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 06.02.2015 sp. zn. 1T/4/2015 v spojení s uznesením Krajského súdu Trenčín zo dňa 08.04.2015 sp. zn. 23To/33/2015, právoplatným dňa 08.04.2015.

Za tento trestný čin bol obžalovaný B. G. odsúdený podľa § 188 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, 5 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 114 mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. bol obžalovaný na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. bolo obžalovanému B. G. uložené tiež ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

Citovaný rozsudok okresného súdu nenadobudol právoplatnosť, pretože ihneď po jeho vyhlásení, teda v zákonnej pätnásťdňovej lehote včas podaným odvolaním napadol rozsudok obžalovaný B. G. pre nesprávnosť výrokov o vine a o treste odňatia slobody.

V písomnom odôvodnení odvolania prostredníctvom obhajcu uviedol, že podľa obhajoby orgány činné v trestnom konaní postupovali v rámci prípravného konania v rozpore so zákonom, keď poškodenú U. G., matku obžalovaného, vypočuli ako svedka a zároveň poškodeného v rámci prípravného konania ešte dňa 6.5.2017 v čase od 23.20 hod. do 00.20 hod., nakoľko táto poškodená podľa názoru obhajoby nebola v tom čase schopná (dostatočne spôsobilá) ako svedok v prípravnom konaní vypovedať s poukazom na to, že v tento deň o 21.16 hod. bola tejto svedkyňi dychovou skúškou nameraná hodnota 0,56 mg/l (cez jedno promile) alkoholu v krvi, pričom táto poškodená vo výpovedi zo dňa 12.6.2017 navyše uviedla, že v tom čase mala užitý liek Prestarium (liek na liečbu vysokého tlaku krvi), pri ktorom sa neodporúča konzumácia alkoholu, čo orgány činné v trestnom konaní pri jej výsluchu dňa 6.5.2017 u poškodenej ani len nezisťovali. Podľa názoru obhajoby obžalovaného mohli orgány činné v trestnom konaní v rámci trestného konania svedkyňu U. G. prvýkrát ako svedkyňu - poškodenú poučiť a následne vypočuť až po tom, ako by zistili, že nie je pod vplyvom alkoholu, pričom sa mali súčasne ubezpečiť, či jej výpoveď nemôžu ovplyvniť aj iné látky (napr. lieky v kombinácii s alkoholom), čo sa však nestalo. Podľa názoru obhajoby okresný súd nepostupoval správne, ak napriek uvedenému túto výpoveď poškodenej U. G. zo dňa 6.5.2017 o 23.20 hod. pri svojom rozhodovaní vyhodnotil ako hlavný, priamy dôkaz proti obžalovanému, pri ktorej si svedkyňa mala podľa okresného súdu jednotlivé skutočnosti najlepšie pamätať, a to napriek tomu, že obhajoba v rámci konania pred súdom žiadala, aby súd na túto výpoveď neprihliadal. Obžalovaný preto žiadal, aby odvolací súd na výpoveď poškodenej U. G. v rámci prípravného konania zo dňa 6.5.2017 o 23.20 hod. neprihliadal, keďže bol toho názoru, že poškodená nebola v tom čase z uvedených dôvodov spôsobilá porozumieť poučeniam a ani vo veci pravdivo vypovedať.

Aj napriek žiadosti, aby odvolací súd na výpoveď poškodenej U. G. z prípravného konania zo dňa 6.5.2017 o 23.20 hod. neprihliadal, sa k obsahu tejto výpovede vyjadril s poukazom na to, že podľa názoru obhajoby dokonca ani zo samotného obsahu tejto výpovede poškodenej nevyplývajú také skutočnosti, ktoré by dokazovali to, že by sa obžalovaný mal dopustiť zločinu lúpeže na svojej matke. Obhajoba poukazovala na to, že z predmetnej výpovede poškodenej zo dňa 6.5.2017 vyplýva, že obžalovaný mal od poškodenej pýtať peniaze na pivo, pričom následne pri súboji na posteli jej mal strhnúť náušnice, pričom podľa tejto výpovede "potom sa asi zbadal, čo urobil a náušnice položil na perinák a zo spálne odišiel", po čom poškodená mala vybehnúť z domu a prostredníctvom susedy (svedkyne E. P.) privolať policajnú hliadku. Už v tejto výpovedi poškodená súčasne uviedla, že v minulosti obžalovaný opakovane používal jej platobnú kartu, a to dokonca aj bez jej vedomia a súhlasu. Z opisu správania obžalovaného v tejto výpovedi zo dňa 6.5.2017 poškodenou podľa obhajoby obžalovaného však nevyplýva, že by mal obžalovaný úmysel zmocniť sa cudzej veci - náušnic poškodenej, nakoľko aj v tejto prvej výpovedi poškodená sama uviedla, že obžalovaný okamžite bez ďalšieho (ihneď bez akýchkoľvek ďalších okolností) náušnice poškodenej vrátil tým spôsobom, že ich položil vedľa poškodenej na perinák a z izby odišiel. Obhajoba poukazovala na to, že pri subjektívnej stránke zločinu lúpeže podľa § 188 Tr. zák. sa vyžaduje úmysel, ktorý sa musí vzťahovať tak na násilné konanie, ktorým chce páchať prekonať alebo znemožniť odpor obete, pre ktorý sa inak veci nemôže zmocniť, ako aj na to, aby sa zmocnil cudzej veci. Ide tu prakticky o špecifický cieľ, ktorým je zmocnenie sa cudzej veci. V tejto súvislosti obhajoba poukazovala na to, že obžalovaný, pokiaľ by mal úmysel zmocniť sa náušnic svojej matky, určite by nekonal spôsobom, ktorý poškodená opísala v prvej výpovedi dňa 6.5.2017, ale aspoň nejaký čas by náušnice mal v držbe, resp. nejakým spôsobom by s nimi nakladal - manipuloval (napr. odišiel by s nimi z izby), avšak určite by ich v danej chvíli okamžite nevrátil bez ďalšieho poškodenej matke. Z uvedeného podľa obhajoby obžalovaného vyplýva, že ani zo samotnej prvej výpovede svedkyne - poškodenej nevyplývajú také skutočnosti, ktoré by svedčili o naplnení subjektívnej stránky zločinu lúpeže a to úmysel obžalovaného zmocniť sa cudzej veci - náušnic, keďže v danom prípade z opisu konania obžalovaného poškodenou, konkrétne z opisu udalostí po tom, ako obžalovaný získal náušnice, absentuje podľa obhajoby opis takého konania obžalovaného, ktorý by preukazoval, že obžalovaný mal aj skutočný úmysel zmocniť sa cudzej veci - náušnic, a to prípadne s deklarovateľným úmyslom ich použitia na získanie alkoholu.

V danej súvislosti obžalovaný súčasne poukazoval aj na výpoveď v rámci prípravného konania vypočutého svedka E. X. zo dňa 6.6.2017, ktorá bola svedkom zopakovaná aj na hlavnom pojednávaní pred Okresným súdom Trenčín dňa 24.10.2017 a v ktorej svedok - zasahujúci člen policajnej motorizovanej jednotky PZ uviedol, že poškodená U. G. mala pri policajnom zásahu príslušníkom PZ uviesť, že jej obžalovaný mal vrátiť náušnice, avšak toto sa stalo až po tom, ako sa poškodená vrátila

od susedy P., po čom mal obžalovaný za ňou dôjsť do jej izby a za jej prítomnosti jej položiť náušnice ku posteli. Súčasne svedok uviedol, že počas celého zásahu obžalovaný príslušníkom popieral, že by strhol poškodenej matke náušnice, pričom na poškodenú kričal, že si vymýšľa. O uvedenom podľa názoru obhajoby svedčí aj úradný záznam Krajského riaditeľstva PZ v Trenčíne, odbor poriadkovej polície, pohotovostná poriadková jednotka PZ Trenčín, spisovaný dňa 6.5.2017 o 20.40 hod. príslušníkmi PZ - npráp. E. X. a npráp. Y. X.. Z výpovedí svedka E. X., ako aj z uvedeného úradného záznamu zo dňa 6.5.2017 podľa obhajoby vyplýva, že poškodená U. G. na mieste zasahujúcim príslušníkom PZ uvádzala úplne iný priebeh aktu vrátenia náušnic od obžalovaného, ako ho následne uviedla vo svojom prvom výsluchu v ten istý deň vyšetrovateľovi PZ o cca 2 hodiny neskôr, pričom obžalovaný je presvedčený, že sa jedná o takú podstatnú okolnosť konania obžalovaného, ktorú by si matka - poškodená nemohla pri opise konania obžalovaného pomýliť. Podľa názoru obhajoby obžalovaného prvostupňový súd pri vydaní odsudzujúceho rozsudku vychádzal teda z výpovede svedkyne - poškodenej U. G. z prípravného konania zo dňa 6.5.2017, ktorú vzhľadom na to, že bola vykonaná bezprostredne po spáchaní skutku, považoval za výpoveď, keď si podľa názoru súdu jednotlivé skutočnosti mala poškodená najlepšie pamätať, hoci z výpovedí zasahujúcich príslušníkov PZ podľa názoru obhajoby vyplýva, že poškodená zasahujúcim policajtom priebeh (akt) takého významného konania páchatel'a, ako je vrátenie náušnic, opísala úplne odlišne, ako ho o pár hodín opísala vyšetrovateľovi PZ. Podľa názoru obhajoby obžalovaného, ak by poškodená pri svojej prvej výpovedi dňa 6.5.2017 uvádzala pravdu, jej tvrdenia by pri opisovaní tak významnej skutočnosti, ako je vrátenie náušnic, nemohli byť rozdielne a aj toto obžalovaný považuje za preukázanie skutočnosti, že poškodená, jeho matka pri svojej prvej výpovedi dňa 6.5.2017 neuvádzala pravdu, resp. uvádzala priebeh udalostí iným spôsobom, ako sa v skutočnosti stali (či už vedome alebo pod vplyvom uvedených látok).

Obhajoba poukazovala ďalej na to, že dňa 12.6.2017 sa na OR PZ Trenčín uskutočnil výsluch poškodenej U. G., v ktorom poprela, že by obvinený použil voči nej násilie alebo hrozbu bezprostredného násillia v úmysle zmocniť sa jej vecí - náušnic s tým, že náušnice jej odpadli (strhli sa jej) počas toho, ako sa s obvineným naťahovali o fľašu vína patriacu obvinenému. Poškodená uviedla, že keby jej chcel obvinený skutočne niečo vziať, tak by jej vzal retiazku, ktorú mala na krku, alebo peňaženku, ktorú mala v taške pri posteli, o čom obžalovaný vedel. Ďalej uviedla, že bola v čase incidentu so synom hysterická, ako aj pod vplyvom alkoholu a mala užitý liek Prestarium, pričom klamstvom pri pôvodnom opise skutku len chcela docieľiť, aby si syn - obvinený uvedomil, že nemôžu takto ďalej žiť a súčasne chcela, aby súd rozhodol o jeho ústavnom liečení. Uviedla, že keby sa obvinený vrátil domov, necítila by sa ohrozená. Uvedené zopakovala aj na hlavnom pojednávaní pred Okresným súdom Trenčín dňa 3.10.2017, kedy bola opakovane aj zo strany okresného prokurátora poučená o trestnoprávných následkoch krivej výpovede, pričom opätovne zopakovala, že jej prvotné vyjadrenia a výpoveď zo dňa 6.5.2017 pred príslušníkmi PZ sa nezakladajú na pravde a podľa obhajoby aj logicky zdôvodnila, čo takými nepravdivými vyjadreniami sledovala.

Pokiaľ prvostupňový súd súčasne napadnutý rozsudok zdôvodnil aj tým, že z listinných dôkazov, hlavne z fotografie ucha poškodenej, je zrejmé, že náušnica z ucha poškodenej bola strhnutá násilným spôsobom, o čom svedčí rana na uchu poškodenej, k tomu obhajoba obžalovaného uviedla, že sa v rámci prípravného konania obžalovaný sám priznal, čo potvrdil aj na hlavnom pojednávaní, že došlo k zápasu s matkou na posteli o jeho fľašu vína a vo svojich výpovediach to potvrdila aj samotná poškodená, keď uviedla, že až po ukončení zápasu na posteli o fľašu vína zistila, že nemá jednu náušnicu, pričom k jej strhnutiu došlo počas zápasenia so synom - obžalovaným. Z fotografie poškodenej vyplýva, že náušnica bola z ucha poškodenej strhnutá, ale aj poškodená i obvinený zhodne vypovedajú, že k jej strhnutiu nedošlo úmyselným konaním obžalovaného, ale bol to len dôsledok vzájomného zápasu, čoho si poškodená všimla až následne.

K priznaniu obžalovaného pred sudcom Okresného súdu Trenčín zo dňa 9.5.2017 (pri rozhodovaní o vzatí do väzby) obžalovaný poukazoval na svoje tvrdenie, že dôvodom k jeho priznaniu bola skutočnosť, že pri tomto výsluchu mal abstinenčné stavy, necítil sa dobre, mal užitý liek Diazepam a všetko chcel mať za sebou, keďže si myslel, že keď sa prizná, bude prepustený na slobodu a v danej chvíli nemal pritom vedomosť o tom, aký trest mu hrozí. Z uvedených dôvodov uviedol, že sa priznáva ku všetkým skutočnostiam, ako boli uvedené v uznesení o vnesení obvinenia a všetko oľutoval. Obhajoba poukazovala na to, že uvedené priznanie obžalovaný urobil z uvedených dôvodov napriek tomu, že spáchanie skutku ako obvinený predtým poprel, rovnako ako ho poprel aj pred zasahujúcimi príslušníkmi motorizovanej jednotky PZ dňa 6.5.2017, ako aj vo všetkých výpovediach z prípravného konania a v konaní pred súdom. Poukazovala tiež na to, že podľa názoru obhajoby aj v samotnej výpovedi pred sudcom Okresného súdu Trenčín zo dňa 9.5.2017 obžalovaný uviedol, že si presne nepamätá na priebeh skutku, lebo bol pod vplyvom alkoholu, pričom aj samotný akt (moment) vrátenia náušnic uviedol

rozdielne, ako bol špecifikovaný v uznesení o vznesení obvinenia a ako je vymedzený v odsudzujúcom rozsudku. Obžalovaný popiera, že sa stal skutok, za ktorý bol prvostupňovým súdom odsúdený, pričom aj samotná poškodená poučená o trestnoprávných následkoch krivej výpovede pred vyšetrovateľom PZ, ako aj pred súdom prvostupňového súdu vypovedala, že si zločin lúpeže v danú chvíľu vymyslela v afektovanom stave pod vplyvom alkoholu a to za tým účelom, aby donútila syna - obžalovaného liečiť sa formou protialkoholického ústavného liečenia. Podľa názoru obžalovaného a jeho obhajoby v rámci trestného konania nebol vykonaný žiadny dôkaz preukazujúci vinu obžalovaného, a tiež sa domnieval, že spáchanie zločinu lúpeže náušnic sa v daných súvislostiach javí ako absolútne nelogické, nakoľko obžalovaný mal v danej chvíli omnoho viacej prípadných jednoduchších možností, ako sa dostať k alkoholu, resp. k peniazom naň tak, ako to vyplýva nielen z výpovede obžalovaného, ale aj z výpovede poškodenej. Obhajoba poukazovala tiež na to, že obžalovaný si je plne vedomý, že je závislý na alkohole, pričom má úprimný záujem sa z tejto závislosti liečiť, priznáva, že dňa 6.5.2017 mal s matkou fyzický konflikt, avšak úmyselné strhnutie náušnic z uší svojej matky, ktorú má rád, s ktorou žil v spoločnej domácnosti a ktorá sa o neho od narodenia starala a ako matka mu všetkými prostriedkami vždy pomáhala, popiera a preto na základe uvedených dôvodov sa domáhal postupu podľa § 285 písm. a/ Tr. por., t. j. oslobodenia spod obžaloby.

Na základe uvedených dôvodov obžalovaný navrhol, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. a/, b/ Tr. por. v spojení s ustanovením § 322 ods. 3 Tr. por. z dôvodov, že pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci a pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, napadnutý rozsudok zrušil vo výroku o vine a vo výroku o treste a aby rozhodol sám rozsudkom tak, že obžalovaného postupom podľa § 285 písm. a/ Tr. por. oslobodí spod obžaloby.

Prokurátor Krajskej prokuratúry v Trenčíne navrhol odvolanie obžalovaného B. G. ako nedôvodné zamietnuť podľa § 319 Tr. por. s poukazom na to, že všetky výroky napadnutého rozsudku, t. j. výroky o vine, o uloženom treste odňatia slobody, o spôsobe jeho výkonu, ako aj o uloženom ochrannom opatrení považoval za vecne správne a v súlade so zákonom.

Poškodená U. G. navrhla vyhovieť odvolaniu obžalovaného B. G..

Krajský súd na podklade podaného odvolania, ktoré mu spolu so spisom bolo predložené dňa 15. novembra 2017, na verejnom zasadnutí dňa 10. januára 2018 postupom podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť obžalovaným napadnutých výrokov rozsudku o vine, o treste odňatia slobody a o ochrannom opatrení, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Uvedeným postupom zistil, že uložený trest je neprimeraný a odvolanie obžalovaného B. G. je dôvodné len vo vzťahu k výroku o treste. Nezistil pritom chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané a ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Po splnení prieskumnej povinnosti odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa vykonal kontradiktórnym spôsobom všetky potrebné dôkazy v rozsahu nevyhnutnom na objasnenie skutkového stavu veci a tieto správne vyhodnotil jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti tak, ako mu ukladá ustanovenie § 2 ods. 12 Tr. por. a dospel ku správnym skutkovým zisteniam i právnym záverom. Súd prvého stupňa svoje skutkové zistenia správne oprel nielen o výpovede a obhajobné vyjadrenia obžalovaného B. G., ale predovšetkým o svedecké výpovede poškodenej U. G., z nich predovšetkým o výpoveď tejto svedkyne z prípravného konania zo dňa 6.5.2017, svedkyne U. P. a svedka E. X., o obsah priznania obžalovaného v jeho výpovedi pred súdom pre prípravné konanie Okresného súdu Trenčín zo dňa 9.5.2017, ako aj o zistenia a závery vyplývajúce zo znaleckého posudku z odvetvia psychiatrie a o listinné dôkazy, na ktoré v napadnutom rozsudku poukázal. Svoje skutkové zistenia podrobne, vecne správne a presvedčivo odôvodnil v napadnutom rozsudku a na ich podklade dôvodne neakceptoval obhajobné tvrdenia obžalovaného B. G., pretože boli v rozpore s uvedenými vo veci vykonanými dôkazmi, z nich predovšetkým svedeckými výpoveďami U. G., U. P. a E. X., potvrdenými aj obsahom priznania obžalovaného v jeho výpovedi pred súdom Okresného súdu Trenčín zo dňa 9.5.2017, o vierohodnosti ktorých dôkazov nemal pochybnosti ani odvolací súd.

Okolnosť, že svedkyňa U. G. v čase spáchania skutku i v čase jej časovo prvej svedeckej výpovede zo dňa 6.5.2017 bola pod vplyvom alkoholu (dychovou skúškou nameraná hodnota 0,56 mg/l) sama osebe neodôvodňuje obhajobné tvrdenie obžalovaného, že v dôsledku pozitívneho alkoholu nebola dostatočne spôsobilá vypovedať ako svedok. Svedkyňa U. G. ako oznamovateľka skutku a osoba skutkom poškodená bola schopná okolnosti skutku uviesť nielen svedkyňi U. P., ktorú požiadala o pomoc a privolanie hliadky polície, ale aj svedkovi E. X., členovi na mieste činu zasahujúcej hliadky pohotovostnej poriadkovej jednotky PZ Trenčín a následne nepochybne aj vyšetrovateľovi pri svojom výsluchu

dňa 6.5.2017, navyše neodkladnom z hľadiska okolností súvisiacich s rozhodovaním o obmedzení osobnej slobody obžalovaného. Poškodená U. G. a zároveň oznamovateľka skutku obžalovaného bola vypočutá ako svedkyňa nielen dňa 6.5.2005 po začatí trestného stíhania a pred vznesením obvinenia, ale následne vypočutá aj po vznesení obvinenia opakovane dvakrát v prípravnom konaní (7.5.2017 a 12.6.2017) pri zachovaní práva obžalovaného na obhajobu (obžalovaný i jeho obhajcu mali zabezpečenú možnosť účasti pri jej výsluchu) a kontradiktórnym spôsobom bola vypočutá aj v konaní pred súdom prvého stupňa. Z obsahu zápisníc o jej výsluchoch je zrejmé, že vo všetkých prípadoch bola osobitne poučená o práve odmietnuť vypovedať podľa § 130 ods. 1, 2 Tr. por., pričom toto právo vo výpovediach zo dňa 6.5.2017, 12.6.2017 i v konaní pred súdom nevyužila. Navyše aj vo výpovedi zo dňa 7.5.2017 po poučení o tomto práve sa vyjadrila, že trvá na svojej výpovedi zo dňa 6.5.2015, túto si nevymyslela, stalo sa to tak, ako vypovedala 6.5.2017 a až následne využila svoje právo odmietnuť vypovedať. Na vysvetlenie rozporov v jej výpovediach boli preto splnené podmienky na prečítanie zápisnice o jej výpovedi z prípravného konania zo dňa 6.5.2017 postupom podľa § 264 ods. 1, 2 Tr. por. Výpoveď poškodenej U. G. nebola pritom jediným rozhodujúcim dôkazom usvedčujúcim obžalovaného, pretože okrem tejto výpovede aj existencia iných usvedčujúcich dôkazov, konkrétne svedeckých výpovedí U. P. a E. X., ako aj obsah priznania obžalovaného v jeho výpovedi pred sudcom pre prípravné konanie Okresného súdu Trenčín zo dňa 9.5.2017, zabezpečuje spoľahlivý podklad pre záver o vine obžalovaného správne vyvozený súdom prvého stupňa. Z obsahu zápisníc o výsluchoch poškodenej nevyplyvajú pritom žiadne pochybnosti o obsahu poučenia poškodenej ako svedkyne, preto odvolací súd postupom podľa § 272 ods. 3 Tr. por. odmietol návrh obžalovaného prednesený jeho obhajcom pred odvolacím súdom na opätovné vypočutie poškodenej U. G. k tejto okolnosti (obsahu jej poučenia) vyplývajúcej a zistenej už z dôkazov vykonaných súdom prvého stupňa.

Z obsahu odvolacích dôvodov obžalovaného vyplýva, že namieta správnosť hodnotenia dôkazov súd prvého stupňa a domáha sa iného, pre neho priaznivejšieho hodnotenia vykonaných dôkazov, čo by bolo odôvodnené v prípade, ak by dôkazy súd prvého stupňa hodnotil skutočne v rozpore so skutočnosťou, s obsahom vo veci vykonaných dôkazov. V danom prípade však tomu tak nie je. Z odôvodnenia rozsudku je dostatočne zrejmé, že súd prvého stupňa v ňom v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Tr. por. uviedol všetky podstatné skutočnosti a dôkazy, o ktoré oprel svoj záver o vine obžalovaného i ako sa vysporiadal s jeho obhajobou. Obhajobné tvrdenie obžalovaného B. G., že vykonané dôkazy sú nesprávne hodnotené, nemá svoje opodstatnenie.

Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k rovnakým skutkovým zisteniam ako súd prvého stupňa, pretože dôkazy, ktoré vykonal, na ktoré podrobne poukázal v odôvodnení napadnutého rozsudku a o vierohodnosti ktorých nie sú žiadne pochybnosti, vytvárajú ucelenú reťaz dôkazov, ktorými bolo jednoznačne a spoľahlivo preukázané, že sa žalovaný skutok stal a že ho spáchal obžalovaný B. G.. Vo vzťahu ku skutkovým zisteniam súd prvého stupňa vykonal všetky pre dané závery nevyhnutné dôkazy zákonom predpísaným spôsobom a vyvodil z nich logicky správne závery, vrátane vyhodnotenia obhajobných tvrdení obžalovaného. Odvolacie námietky obžalovaného v uvedenom smere neboli preto dôvodné, odvolací súd ich neakceptoval a vo vzťahu ku skutkovým zisteniam v podrobnostiach len poukazuje na vecne správne a podrobné odôvodnenie napadnutého rozsudku. V tejto súvislosti pripomína, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdov tvoria jednotu a pri existencii kvalifikovaného rozhodnutia súdu prvého stupňa dáva nadriadenému odvolaciemu súdu možnosť len v podrobnostiach poukázať na dôvody, na ktorých súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie.

Vychádzajúc z takto správne zisteného skutkového stavu súd prvého stupňa nepochybil ani pri právnom posúdení konania obžalovaného B. G. ako zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, 2 písm. d/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/, e/ Tr. zák. zhodne s obžalobným návrhom, pričom svoje závery v tomto smere v napadnutom rozsudku tiež podrobne a zákonu zodpovedajúcim spôsobom odôvodnil. Odvolací súd dospel nielen k rovnakým skutkovým zisteniam, ale aj k rovnakým právnym záverom ako okresný súd, preto ani v tomto smere nezistil dôvody na zmenu napadnutého rozsudku, ani v tomto smere odvolacie námietky obžalovaného nepovažoval za opodstatnené a v podrobnostiach poukazuje na vecne správne odôvodnenie napadnutého rozsudku vo vzťahu ku skutkovým zisteniam a právnemu posúdeniu konania obžalovaného, s ktorými sa stotožnil.

Obžalovaný proti inému - svojej matke použil násilie v úmysle zmocniť sa cudzej veci, a to náušnic, ktoré mala na ušiach. Čin pritom spáchal na chránenej osobe - svojej matke U. G., nar. XX.XX.XXXX, teda blízkej osobe a zároveň osobe vyššieho veku a tento bol dokonaný už použitím násillia proti inému v úmysle zmocniť sa cudzej veci. Okolnosť, že obžalovaný po použití násillia a zmocnení sa náušnic, sa rozhodol náušnice vrátiť matke a ani okolnosť, či obžalovaný vrátil poškodenej náušnice hneď potom, ako ich strhol matke z uší alebo až potom ako vec išla ohlásiť na políciu, nemala podstatný vplyv na súdom prvého stupňa vyvozený záver, že obžalovaný spáchal zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, 2 písm.

d/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/, e/ Tr. zák. a že uvedené okolnosti nemohli odôvodniť zánik jeho trestnosti. V uvedených smeroch sú zistenia a závery súdu prvého stupňa vecne správne a presvedčivo odôvodnené.

Odvolací súd však zistil, že súd prvého stupňa nepostupoval vecne správne pri ukladaní trestu odňatia slobody, pri určení druhu a výmery trestu obžalovanému B. G.. Nepodmienečný trest odňatia slobody uložený obžalovanému podľa § 188 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, 5 Tr. zák. vo výmere 114 mesiacov (9 rokov a 6 mesiacov) je totiž neprimerane prísny a nezodpovedá všetkým zákonným hľadiskám stanoveným pre jeho ukladanie v zmysle § 34 ods. 1 až 4 Tr. zák. za situácie, keď boli splnené podmienky pre mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 2 písm. c/ Tr. zák. Podľa tohto zákonného ustanovenia môže súd znížiť trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom aj vtedy, ak odsudzuje páchatel'a, ktorý spáchal trestný čin v stave zmenšenej príčetnosti a súd má za to, že vzhľadom na zdravotný stav páchatel'a by bolo možné za súčasného uloženia ochranného liečenia dosiahnuť ochranu spoločnosti aj trestom kratšieho trvania, pričom nie je viazaný obmedzeniami uvedenými v odseku 3 a zároveň uloží ochranné liečenie. Tak je tomu aj v posudzovanom prípade.

Vzhľadom na závery znaleckého posudku z odboru zdravotníctva, odvetvie psychiatrie, z ktorých vyplýva, že u obžalovaného v čase spáchania žalovaného skutku nedošlo síce k vymiznutiu rozpoznávacích, ani ovládacích schopností, ale v dôsledku ťažkej simplexnej opilosti obžalovaný v čase spáchania zločinu lúpeže vedel rozpoznať protiprávnosť svojho konania len v miere podstatne forenzne významne zmenšenej a rovnako v miere podstatne forenzne významne zmenšenej toto svoje konania mohol ovládať, súd prvého stupňa správne zistil, že obžalovaný spáchal trestný čin v stave zmenšenej príčetnosti. Dôvodne sa preto zaoberal možnosťou mimoriadneho zníženia trestu u obžalovaného v zmysle § 39 ods. 2 písm. c/ Tr. zák. za situácie, keď obžalovaný spáchal trestný čin v stave zmenšenej príčetnosti a vzhľadom na zdravotný stav páchatel'a by bolo možné za súčasného uloženia ochranného liečenia dosiahnuť ochranu spoločnosti aj trestom kratšieho trvania. Jeho postup, keď mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 2 písm. c/ Tr. zák. u obžalovaného neaplikoval len s poukazom na to, že už pri predchádzajúcom odsúdení rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 06.02.2015 sp. zn. 1T/4/2015 v spojení s uznesením Krajského súdu Trenčín zo dňa 08.04.2015 sp. zn. 23To/33/2015, právoplatným dňa 08.04.2015, bol obžalovanému mimoriadne znížený trest s aplikáciou tohto zákonného ustanovenia so súčasným uložením ochranného protialkoholického liečenia v ambulantnej forme a táto forma liečby nespĺnila účel, keďže obžalovaný naďalej nadmerne konzumoval alkoholické nápoje a pod ich vplyvom sa opakovane dopustil žalovaného trestného činu lúpeže, nemožno považovať za vecne správny.

Vzhľadom na všetky zistené okolnosti prípadu, ako aj zistený vyrovnaný pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností i pomery obžalovaného, najmä však na povahu a konkrétny stupeň závažnosti obžalovaným spáchaného trestného činu, s prihliadnutím na okolnosť, že obžalovaný síce po dokonaní činu, ale predsa upustil od násilia proti poškodenej, vrátil jej náušnice, prejavil úprimný záujem zo zistenej závislosti sa liečiť, čo je nevyhnutným predpokladom úspešnosti podľa § 73 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. súdom prvého stupňa správne uloženého ochranného protialkoholického liečenia v ústavnej forme (teda nie v ambulantnej forme ako v predošlej trestnej veci), ktorého uloženia obžalovanému sa pritom predovšetkým a nevyhnutne domáhala nielen poškodená, ale ktorého obligatórne uloženie je nevyhnutne spojené s aplikáciou postupu podľa § 39 ods. 2 písm. c/ Tr. zák., je dostatočne odôvodnený záver, že použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, 5 Tr. zák. v rozpätí na 9 rokov a 6 mesiacov až dvanásť rokov by bolo pre obžalovaného neprimerane prísne a na ochranu spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania.

Vzhľadom na uvedené dôvody a na podklade odvolania obžalovaného zrušil odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku o treste odňatia slobody a o spôsobe jeho výkonu a zistené pochybenie v uvedenom smere sám napravil v prospech obžalovaného B. G.. S. B. G. uložil podľa § 188 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, 5 Tr. zák. a § 39 ods. 2 písm. c/ Tr. zák. nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov, teda trest znížený pod dolnú hranicu trestnej sadzby a na výkon trestu odňatia slobody zaradil obžalovaného do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák., keďže v tomto smere a tiež aj vo výroku o uložení ochranného ústavného protialkoholického liečenia podľa § 73 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. vecne správne postupoval už súd prvého stupňa. Takto stanovený trest, spolu s dôvodne a v súlade so zákonom uloženým ochranným ústavným protialkoholickým liečením, podľa odvolacieho súdu zodpovedá všetkým zákonným hľadiskám stanoveným pre jeho ukladanie v zmysle § 34 ods. 1 až 4 Tr. zák. a zohľadňuje všetky zistené okolnosti prípadu, konkrétny stupeň závažnosti spáchaného trestného činu i zistené pomery obžalovaného a možnosti jeho nápravy z hľadiska účelu trestu, jeho individuálnej i generálnej prevencie, pričom uložený

trest odňatia slobody v takto stanovenej výmere je dostatočným vyjadrením morálneho odsúdenia obžalovaného spoločnosťou.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.